

22.05.2023
KSL/97/03.06.00/2023

kirjaamo.pohjois-pohjanmaa@ely-keskus.fi

Viite: Lausuntopyyntöne 18.4.2023 POPELY/3309/2022

LAUSUNTO HALLAKALLION TUULIVOIMAHANKKEEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIOHJELMASTA

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus pyytää ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (253/2017) mukaisena yhteysviranomaisena Keski-Suomen liiton lausuntoa ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA-ohjelma), joka koskee Pyhjäjärven Hallakallion tuulivoimahanketta.

Tuulivoima-alue sijaitsee noin 17 kilometriä lounaaseen Pyhjäjärven keskustasta Keski-Suomen maakunnan rajalla. Pihtiputaan keskusta sijaitsee noin 15 kilometriä hankealueesta etelään. Hankealueen koko on noin 3 150 hehtaaria. Suunniteltujen tuulivoimaloiden yksikköteho on 7–10 MW ja voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 310 metriä. YVA-menettelyssä tarkastellaan seuraavanlaisia vaihtoehtoja (VE):

- VE0: hanketta ei toteuteta
- VE1: alueelle rakennetaan enintään 28 tuulivoimalaa
- VE2: alueelle rakennetaan 24 tuulivoimalaa

Tuulivoimapuisto on alustavasti suunniteltu liitettäväksi Fingridin Pysäysperän sähköasemalle Haapajärvelle. Tuulivoimapuiston toteuttaminen vaatii uuden sähkölinjan rakentamista. Alustavasti tutkitaan kahta eri reittiä SVE1 ja SVE2 alavaihtoehtoiheen. Tuulivoima-alueen sisäinen sähkönsiirto toteutetaan maakaapelein ja hankealueelle rakennetaan yksi sähkösema. Tarkemmat sähkönsiirron ratkaisut selviävät suunnittelun edetessä.

Voimassa olevassa Keski-Suomen maakuntakaavassa Hallakallion hankealueeseen rajautuva Keski-Suomen maakunnan alue on biotalouteen tukeutuvaa aluetta. Biotalousalueen tukeutuvan alueen suunnittelumääräyksen mukaan alueen suunnittelussa varmistetaan maan ja metsätalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen toiminta- ja kehittämisedellytykset sekä turvataan hyvien ja yhtenäisten metsä- ja peltoalueiden säilyminen maaseutuelinkeinojen käytössä.

Lisäksi Keski-Suomen maakuntakaavassa hankealueen lähivaikutusalueelle sijoittuu luonnon- ja maisemansuojelullisesti merkittäviä kohteita. Hankealueen lounaispuolelle sijoittuva Suurisuo-Sepänsuo-Paanasenneva-Teerinevan luonnonsuojelu- (SL, nro 172) ja Natura-alue (FI0900058) on soiden- ja metsiensuojelullisesti sekä linnustollisesti valtakunnallisesti arvokas. Natura-alueen yhtenä suojeluperusteena on uhanalainen laji, jolle tuulivoimalat ja voimalinjat voivat olla merkittävä riski. Eteläpuolella sijaitsee Kortteisen maakunnallinen

maisema-alue (m, nro 58), joka yhdessä Kärväsylän (v, nro 3) ja Ylä-Liitonjoen (v, nro 5) kanssa muodostavat nykyisin valtakunnallisen maisema-aluekokonaisuuden. Myös maakuntakaavan linnustonsuojelullisesti arvokas Ala-Peninginjärven suojelualue (S, nro 12) tulee ottaa huomioon Hallakallion ympäristövaikutuksia arvioitaessa.

Keski-Suomessa on menossa maakuntakaavan päivitys, maakuntakaavan 2040 laadinta. Maakuntakaavan 2040 keskeisenä teema on seudullisesti merkittävä tuulivoimatuotanto. Seudullisesti merkittävän tuulivoimatuotannon kokorajaksi on määritelty vähintään 10 voimalan alueet.

Keski-Suomen maakuntahallitus hyväksyi 24.3.2023 maakuntakaavan 2040 ns. viranomais ehdotuksen, johon sisältyvät mm. Hallakallion läheisyyteen sijoittuvat Pihtiputaan Leppäkankaan (nro 14) ja Uusimon (nro 15) tuulivoimatuotantoon soveltuvat alueet. Viranomais ehdotuksesta on pyydetty MRA 13§ mukaisesti lausunnot mm. kunnilta, maakuntaliitoilta ja viranomaisilta 12.5.2023 mennessä. Tavoitteena on, että kaavaehdotus asetetaan nähtäville syyskuussa ja että maakuntavaltuusto hyväksyy kaavan loppuvuonna 2023. Maakuntakaavan 2040 ns. viranomais ehdotuksen asiakirjat ja tausta-aineistot ovat osoitteessa <https://keskisuomi.fi/alueiden-kaytto-ja-saavutettavuus/maakuntakaavoitus/maakuntakaava-2040/>

Hallakallion ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa ei ole esitetty Keski-Suomen maakuntakaavatilannetta.

Keski-Suomen liitolla ei ole erityistä huomautettavaa Hallakallion ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa arvioitaviksi esitettyihin ympäristövaikutuksiin, eikä ohjelmassa kuvattuihin arviointimenetelmiin. Liiton mielestä arviointiprosessissa tulee erityisesti kiinnittää huomiota tuulivoimatuotannosta ja sähkönsiirrosta sekä Pohjois-Pohjanmaalle että Keski-Suomeen aiheutuviin yhteisvaikutuksiin. Hankkeen YVA-menettelyssä, vaikutusten arvioinnissa ja jatkosuunnittelussa korostuvat maisema- ja linnustovaikutusten selvittäminen ja huomioon ottaminen.

Lausunnon on valmistellut Reima Väливаара, reima.valivaara@keskisuomi.fi, 0405950918.

KESKI-SUOMEN LIITTO

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

